

Отже, демократичні процеси в освіті супроводжуються підвищенням активності, самостійності та творчості студентів і сприяють самореалізації та саморозвитку майбутніх педагогів.

Список використаної літератури

1. Береза В. Демократизація суспільних відносин як головна умова функціонування політичної освіти і просвітництва / В. Береза // Вісник Інституту розвитку дитини. Сер.: Філософія, педагогіка, психологія. – 2015. – Вип. 37. – С. 10-17.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
3. Постоленко І. Демократизація освітнього процесу в Україні / І. Постоленко // Психологопедагогічні проблеми сільської школи. – 2007. – № 22. – С. 67-71.
4. Психологічний словник. / За редакцією В. І. Войтенка. – К: Вища школа, 1982. – 216 с.

Аліна КОВБАСА

ТЛУМАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «БЕЗПЕРЕРВНА ОСВІТА» У ВІТЧИЗНЯНОМУ Й ЗАРУБІЖНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ

Протягом усього життя людина вчиться і весь її життєвий досвід є розвитком самої себе. Термін «освіта протягом усього життя» виник у 1960-і роки, він став досить популярним на таких міжурядових організаціях, як ЮНЕСКО і Рада Європи. Досить близьким значенням до терміну «освіта протягом усього життя» є термін «безперервна освіта», який і надалі ми будемо розглядати в цій статті.

Безперервна освіта – це нерозривний процес, що забезпечує поступовий розвиток творчого хисту і подальший взаємозв'язок усіх категорій освіти, наслідком якого є глибинне зростання інтелекту індивідуума та її душевного світу.

Питання про безперервну освіту стало популярним ще в другій половині ХХ ст., проте ще в V–IV ст. до н. е. такі філософи, як Аристотель, Сократ, Платон, Конфуцій та Сенека згадували його в своїх працях. У своїх «Моральних листах до Луцілія» Сенека зазначав, що, навчаючи, ми вчимося самі.

В українській науці проблеми неспинної освіти висвітлені в роботах науковців: Л. Даниленко, Г. Єльнікової, Н. Клокар, В. Олійника, В. Семиченко та ін. Ця ж проблема розглядається в працях закордонних дослідників: М. Монтессорі, Ф. Тейлора, Дж. В. Робертсона-Томпсона, А. Уайтхеда, П. Фрейре та ін.

Мета статті полягає в розкритті поняття «безперервна освіта» у вітчизняному й зарубіжному педагогічному дискурсі. Завдання розвідки – дослідити сутність поняття «безперервна освіта» та перспективи задля підвищення професійної кваліфікованості спеціалістів.

Безперервна освіта відіграє важливу роль у глобальних проблемах ХХІ ст.: невпинному покращенні професійного рівня кваліфікації відповідно до ринку праці, задоволенні потреби суспільства у високоосвічених фахівцях, а також у постійному вдосконаленні своїх умінь і навичок. Вона як один із основних світових викликів ХХІ ст. виступає умовою для досягнення всебічного розвитку особи, засобом втілення її здібностей, а також відшліфуванні раніше здобутих знань. Завданням безперервної освіти є не лише розвиток особистості протягом усього життя, а й удосконалення її здібностей та вмінь, підвищення професійних якостей, розвиток прагнень та можливостей.

Історія безперервної освіти починається з витоків людської цивілізації. Тези про навчання людини протягом усього життя можна виявити у Платона, Конфуція, Сократа, Аристотеля, Сенеки та інших видатних мислителів минулого. Ідеї неперервної освіти висвітлені в творах Вольтера, Ж.-Ж. Руссо, Й. Гете, які пов'язували їх з досягненням повноти людського розвитку.

Перші спроби реалізувати ідею безперервності освіти були зроблені в XIII–XIV ст. у так званих цехових школах, які створювалися й підтримувалися ремісничими цехами. Основоположником сучасних представлень про безперервну освіту є відомий Я. А. Коменський, праці якого містять досить важливі поради, які допомагають в організації даного виду навчання.

Одні з перших серйозних наукових розробок теоретичних основ безперервної освіти створили Х. Гуммель, Р. Даве, М. Кареялі, Г. Коптаж, Ф. Кумбс, П. Ленгранд, Е. Фор та ін. Психологічну готовність до впровадження безперервної освіти досліджують В. Дорохін, В. Моляко, А. Проскура, С. Равіков та ін.; моральну – Є. Шевчук та ін.; морально-психологічну – Л. Кондрашова, С. Ніколенко, Д. Штельмах та ін.; мотиваційну – Е. Томас та ін.; професійно-педагогічну – С. Коришенко та ін.; професійну – Д. Мазоха та ін.; і в цілому готовність – В. Бондар, А. Капська, І. Пастир, О. Ярошенко та ін.

Щоб скласти приблизне уявлення про безперервну освіту, виокремимо її характерні ознаки. Першою ознакою виступає стадійність та цілісний процес протягом життя. За цією ознакою поділяють навчання на дошкільне, шкільне, вузівське та інші. Другою ознакою є просторовий параметр, за допомогою якого людина взаємодіє з багатьма джерелами інформації. Третьою ознакою виступає особистісний параметр. Людина так чи інакше включена до безпосереднього спілкування, інформаційного процесу, проте вона ще не є суб'єктом освітньої діяльності. Коли ми усвідомлюємо необхідність в оновленні своїх знань, у залученні до культури, тоді ми стаємо суб'єктами освітньої діяльності.

Дослідники сформулювали програми дій та визначили ключові норми безперервної освіти:

- кожна людина має право на отримання нових знань і навичок;
- приділення більшої уваги на розвинення людських ресурсів;
- сучасні техніки навчання;
- нове розуміння результатів здобутої освіти;
- наближення системи освіти до домашньої обстановки.

Результати сучасних опитувань засвідчують, що приблизно 70% європейців бажають продовжувати навчання. Так, жінки більше прагнуть оволодіти загальними знаннями, а чоловіки – професійними. Також більшість вважає, що освіта може поліпшити рівень їх професійного та особистого життя.

Нині досить розповсюдженою є думка, що процес освіти закінчується з випуском з закладу вищої освіти, але це не так. Отримавши диплом, ми лише маємо базу зі спеціальності, отримуємо набір персональних рекомендацій, деякий досвід, а в процесі освіти ми вчимося здобувати знання самостійно. І кожен наступний день після отримання диплому стає для нас також новим пізнавальним днем, оскільки, дізнаючись щось нове, ми поповнюємо свій освітній багаж. Те, чому ми навчаємось у школах, коледжах та ЗВО, – ще не освіта, а тільки засіб для її отримання.

Звісно, остаточну роль, крім розвитку прагнення до освіти, а особливо до самоосвіти, відіграють саме особистісні якості. Іншими словами, щоб бути актуальним, іти в ногу з часом, людині потрібні не лише знання, а й виховання.

Система безперервної освіти поширена в усьому світі. Вона орієнтована в першу чергу на підвищення конкурентоспроможності фахівців на ринку праці та містить у собі всі види навчання. У Концепції модернізації української освіти на період до 2020 р. позначено чотири пріоритетні напрями:

- створення ефективної системи управління та фінансування;
- забезпечення відповідності змісту і якості професійної освіти потребам ринку праці;
- розвиток партнерства у сфері профосвіти;

➤ популяризація профосвіти.

Тенденція на розвиток окремих людей та широко розвинуте забезпечення цього розвитку шляхом вікових, соціальних та організаційних обмежень складає основну програму в європейській та американській редакціях про безперервну освіту. У закордонному педагогічному дискурсі вважають, щоб розвинути необхідну ініціативу, необхідно надати кожній особистості його проблемну область та сферу діяльності.

Європейська комісія і країни-члени ЄС визначили “навчання довжиною в життя” в рамках Європейської стратегії зайнятості як всебічну навчальну діяльність, здійснювану на постійній основі з метою поліпшення знань, навичок та професійної компетенції. Головна ідея нового підходу полягає в тому, що безперервна освіта перестає бути лише одним з аспектів освіти та перепідготовки; вона стає основоположним принципом освітньої системи й участі в ній людини впродовж всього безперервного процесу її навчальної діяльності.

Отже, в сучасному світі безперервна освіта є одним із важливих аспектів навчання. З вище зазначених аналізів освітніх практик основними чинниками виховання є організація освітнього процесу, його зміст, додаткова освіта, гуртки, практична робота та сама постать викладача. Розвиток індивідуума розглядається як безперервний процес навчання, який зосереджує увагу освітньої діяльності не лише на засвоєнні знань, а й на прийнятті активної участі у перетворенні навколишнього світу.

Незважаючи на безумовні переваги безперервної освіти для спеціалістів, цей вид освіти є непопулярним в Україні, тому в майбутньому хочуть висунути низку системних дій для активного введення безперервної освіти як на рівні закладів вищої освіти, так і на рівні місцевих фірм та компаній.

Список використаної літератури

1. Андрощук І. Безперервна освіта педагога [Електронний ресурс] / І. Андрощук // Нова педагогічна думка: науково-методичний журнал. – 2010. – № 1. – URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npd/2010_1/Androsch.pdf (дата звернення: 13.10.2020).
2. Безперервна освіта. – URL: <http://www.users.kpi.kharkov.ua/lre/bde/ukr/iol/13.htm> (дата звернення: 16.10.2020).

Марина САМАР

ПІДГОТОВКА ВИСОКОПРОФЕСІЙНОГО ВЧИТЕЛЯ – НАЙВАЖЛИВІША ФУНКЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

На всіх етапах розвитку суспільства важливу роль в його формуванні відіграє високопрофесійний вчитель. Жодна інша професія не ставить таких умов до людини, як професіонала педагога. Тому він повинен мати гідну освіту для того, щоб навчати дітей. Учитель повинен бути професіоналом своєї справи, тому важливе місце в сучасному світі надається університету. Особливість праці вчителя полягає у тому, що об'єктом і продуктом її є людина. Не просто людина, не її фізична суть, а духовність, її внутрішній світ. Ось чому справедливо вважають, що професія вчителя належить до найбільш важливих у сучасному світі.

Мета: розкрити найважливіші функції педагогічного університету, а саме підготовка високопрофесійного вчителя нової української школи.

Великий вклад у розвиток світової педагогіки зробив чеський мислитель Я. А. Коменський. Він належав до видатних людей минулого. Філософ є засновником нової прогресивної системи. Коменського називають батьком сучасної педагогіки. Саме він у своїх педагогічних творах вперше обґрунтував весь комплекс питань, які в сукупності визначали педагогіку як науку. За його концепцією університет набуває рис не стільки науково-освітньої установи, скільки виключно наукової, що створює